

Nominering till Guldspaden 2006

Artikelserie publicerades 2006 i tidningen Kommunalarbetaren inför valet.

Nr 5: Röda kommuner satsar inte mer än blå.

Nr 6: Kvinnor satsar inte mer på barn och äldre.

Nr 10: Mest privat äldreomsorg i rödgröna kommuner.

Nr 12: Kvinnliga politiker får mest betalt.

Nr 14: Miljarderna till vård, skola och omsorg hamnade på banken.

Text och research: Bengt Bergsmark, journalist på tidningen

Kommunalarbetaren

Bakgrund

Kommunalarbetaren är en tidning främst för fackförbundet Kommunals 600000 medlemmar. Varav många kvinnor som jobbar med vård och omsorg i kommunerna. Verksamheter som dåvarande regering och samarbetspartier under lång tid hade lovat att ge kraftigt utökade resurser. Löften som man in för valet framhöll hade infriats.

Traditionellt röstar Kommunals medlemmar till vänster. Främst på socialdemokraterna med vilka facket samarbetar intimt under valrörelser. I det partiet, liksom i samhällsdebatten, har uppfattningen om att genus spelar en stor politisk roll vuxit. Både för innehåll och form.

Frågeställningar

Hur stod det i verkligheten till med den omtalade storsatsning på skola, vård och omsorg?

Hade det blivit många fler huvuden, händer och fötter?

Fanns det skillnader mellan kommuner som de leddes av män eller kvinnor.

Spelade det någon roll om politikerna var röd-gröna eller blå?

Gav röd-gröna kommunpolitikerna mer pengar till vården och omsorgen?

Privatiserade blå kommunalpolitikerna mer än röd-gröna?

Fick (alternativt gav sig) röda/kvinnliga "kommunalpampar" högre löner än blå/män?

Arbetet

Utgångspunkten: baserat på tidigare erfarenheter och analyser fanns misstankar på att svaren på ovanstående frågeställningar kanske inte var de som många förväntade sig. Fanns det kanske en klyfta mellan vad politikerna sade och gjorde.

Grävandet: Varken hos myndigheter, inom forskningen eller inom olika organisationer fanns svaren på mina frågeställningar. I alla fall inte öppet tillgängliga för utomstående. Det blev därför ett tidsödande arbete att nosa upp, samla in och analysera fakta.

Eftersom jag har under flera år arbetat med delar av frågeställningarna hade jag dock en hel del kunskap med i bagaget: kunskap om källor samt Word- och Excel-filer med fakta på hårddisken.

Det blev utgångspunkten för att, växelvis mellan olika källor, jaga fram de nödvändiga pusselbitarna. Analysera i datorn, företrädesvis med Excel. Ofta handlade det att samköra statistik från olika källor.

Källor:

- * Intervjuer/samtal med experter på myndigheter, SCB och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL mfl.
- * Publicerade ekonomiska rapporter, budgetpropositioner, statistik från ovanstående institutioner
- * Opublicerade rapporter och statistik från samma källor.
- * Egen enkät till Sveriges kommuner

Intervjuer med ansvariga: Efter att pusslet var lagt gjordes intervjuer med framträdande och berörda politiker.

Artikelskrivande: Med de krav som tidningens form ställer handlade det om att på ett mycket begränsat utrymme slagkraftigt berätta om verkligheten bakom myterna. Och att på ett rättvisande sätt berätta vad ansvariga ansåg.

Tidsåtgång:

Det är svårt att ange tidsåtgången eftersom arbetet pågick under månader samtidigt som jag också jobbar med helt andra artiklar. Samtidigt är en del av materialet frukten av bevakning av området kommunal ekonomi som jag, till och från, haft under 10-15 år

Motagande

Artiklarna väckte en hel del uppmärksamhet men, som jag ser det, alldeles för lite. Politiker jag intervjuade visade stort intresse och respekt. Visst blev det under intervjuerna massor av politikersvar, d.v.s. svar på annat än på ställda frågor. Men det var bara att nöta på och spela in. Bara någon enstaka ifrågasatte, utan egen kunskap, fakta. Dock ingen av toppolitikerna. De visste från tidigare artiklar och intervjuer att mina påståenden då alltid varit korrekta, relevanta och kollade. Även några forskare visade stort intresse och hörde av sig.

Bengt Bergsmark